

Vlaams
Parlement

vergadering **C72 – LAN4**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 9 januari 2013

INHOUD

- Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de omschakeling van legbatterijkippen
- 516 (2012-2013)
- Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de invoer van landbouwproducten van buiten Europa
- 526 (2012-2013) 3
- Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de zorgwekkende crisistoestand in de landbouw
- 518 (2012-2013) 7
-

Voorzitter: de heer Stefaan Sintobin, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de omschakeling van legbatterijkippen - 516 (2012-2013)

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de invoer van landbouwproducten van buiten Europa - 526 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, minister-president, collega's, in veel lidstaten was de pluimveesector begin 2012 niet klaar met de omschakeling van legbatterijen naar huisvestings-systemen die conform de Europese richtlijn zijn die het dierenwelzijn moet verbeteren. Daarop startte de Europese Unie procedures tegen tien lidstaten. Op 31 juli 2012 waren bijna alle lidstaten in orde. Alleen Italië, Griekenland en Cyprus blijven nu nog in gebreke.

Volgens de meest recente documenten van de EU zitten er in Italië alleen al nog altijd 17 miljoen leghennen in klassieke kooien. De lidstaten hebben informeel afgesproken dat de klassieke kooi-eieren die nog geproduceerd worden, ter plekke verwerkt moeten worden. Terwijl de EU een verbod op legbatterijen heeft ingevoerd, liggen er plannen klaar om de invoerheffingen voor eieren van buiten de EU, waaronder die uit Oekraïne, de Verenigde Staten, India en Argentinië, te halveren. Zo zijn er weer eieren welkom uit productiesystemen die in Europa verboden zijn. Die pluimveehouders moeten zich niet houden aan de minimumeisen inzake dierenwelzijn die de Europese leghennenhouders moeten respecteren.

Minister-president, ik moet u niet vertellen dat er dan een concurrentieel nadeel speelt omdat die pluimveehouders aan lagere productiekosten kunnen produceren. Ziet u een mogelijkheid om het absurd gegeven – namelijk dat er weer eieren welkom zijn uit productiesystemen die in Europa verboden zijn – aan te kaarten bij de bevoegde instanties? Welke initiatieven zult u nemen? Meent u niet dat deze maatregel slecht is voor de concurrentiepositie van de Vlaamse eierenindustrie? Meent u niet dat de Europese productiestandaarden ook moeten worden opgelegd aan de importerende landen? Ziet u een mogelijkheid om hierover overleg te plegen?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister-president, collega's, ik sluit me graag aan bij de vraag van de heer Verfaillie.

In de pers hebben we gelezen dat Oekraïne succesvol onderhandelde met Europa om pluimveevlees en eieren uit te voeren naar de Europese markt en dit met medewerking van onze Europese commissaris Karel De Gucht.

Terecht is hierover grote bezorgdheid bij de landbouworganisaties en de pluimveehouders. De ingevoerde kippen worden in de Oekraïne in totaal andere omstandigheden en onder minder hoge productiestandaarden gekweekt dan bij ons. De dierenwelzijnregels zijn veel minder streng dan de hier geldende Europese regelgeving. Dit kan aanleiding geven tot concurrentievervalsing. Bij uitbreiding van de invoer van andere landbouwproducten van buiten Europa geldt dezelfde bezorgdheid.

Minister-president, wat is de houding van Vlaanderen hier tegenover? Hebt u reeds overleg gepleegd met uw Waalse collega? Indien ja, is hierover dan een gezamenlijk standpunt ingenomen? Zo ja, wat is het standpunt? Is deze problematiek reeds aangekaart bij Europa? Zo ja, met welk resultaat?

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, minister-president, collega's, ik heb een bedenking. Ik begrijp het pleidooi van mijn collega's wanneer ze het hebben over een 'level playing field' wat dierenwelzijnvoorschriften betreft. Ik zou er toch, zelfs in de commissie Landbouw, een kleine bedenking bij willen maken. We moeten de discussie misschien breder voeren wanneer het gaat over Europese en mondiale regelgeving. We hebben het vaak over een sociaal Europa waar arbeidsvoorwaarden – en dat is dan mensenwelzijn – niet overal dezelfde zijn. In een gemondialiseerde economie zijn de productievoorwaarden in bijvoorbeeld de textielindustrie in Bangladesh ook niet te vergelijken met die in Wielsbeke. Ik ben er absoluut een voorstander van om op dat vlak grote stappen vooruit te zetten. Ik ondersteun de vraag, maar ik denk dat ze gaat over een klein facet van een mondialiseringsdiscussie.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Tijdens vorige vergaderingen heb ik al benadrukt dat wij kwaliteitsproducten op de markt brengen en zorgen voor het dierenwelzijn en het milieu. Wij staan op dat vlak bijna op de eerste plaats in de wereld. Nu de mondialisering stilaan op gang komt, moeten we nog meer de nadruk leggen op het feit dat onze producten de beste zijn en aan alle eisen voldoen. Op die manier moeten wij proberen de consument te motiveren om zowel in België als vooral ook in het buitenland onze producten te kopen omwille van hun kwaliteit. Dat lijkt me de manier van werken voor de toekomst.

De heer Stefaan Sintobin: Deze kwestie is ook aan bod gekomen tijdens de bespreking van de beleidsnota in december. Toch wil ik namens mijn fractie de vragen van de heren Verfaillie en De Meyer formeel onderschrijven. Wij staan altijd vooraan in de rij om de Europese regelgeving toe te passen. Het kan niet dat wij aan alle eisen moeten voldoen, terwijl onze markt wordt overspoeld met producten vanuit landen waar men niet moet voldoen aan die eisen. Ik ga er dan ook van uit, minister-president, dat u waar mogelijk daar iets probeert aan te doen. Ik denk vooral op Europees niveau, maar misschien ook op federaal niveau. Zoals de heer De Meyer zegt, is Europees commissaris Karel De Gucht voor een deel verantwoordelijk. Vlaanderen kan daar niet akkoord mee gaan. Het gaat niet alleen over kippen uit Oekraïne, maar ook uit andere landen. Het gaat hier inderdaad om slechts een facet van de mondialisering.

Mijnheer Vanlerberghe, ik denk toch dat wij vanuit onze fractie in deze commissie Landbouw de belangen van de landbouwsector verdedigen, ondanks alle ethische opmerkingen die terecht worden gemaakt. Minister-president, wij moeten ons verzetten tegen het feit dat onze markt wordt overspoeld door producten die niet aan dezelfde eisen voldoen als die waar onze landbouwsector aan moet voldoen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Dit jaar is een bijzonder jaar voor de commissie die een belangrijke uitstap plant naar het verre Canada. Wij reizen om te leren.

Er zijn me vele vragen toegewenst. Ik wil dat een beetje nuanceren. Het zijn vooral de kwaliteitsvragen die ook vooral vorig jaar zijn gesteld, die me veel plezier doen. Het aantal hoeft niet echt te worden opgedreven, maar wel de kwaliteit. Die is hier op zich wel aanwezig als ik bekijk wat hier vorig jaar is besproken.

Wat de situatie met Oekraïne betreft, pleit men hier terecht voor een verstandig beleid ter zake. Wij staan voor verstandig groen en voor een verstandig dierenwelzijn. Dat betekent niet dat wij heiliger moeten zijn dan de paus. Als de positieve effecten niet opwegen tegen de negatieve, moeten we de situatie zorgvuldig bekijken.

Wat leefmilieu betreft, wilden wij vroeger de eerste van de klas zijn – gold plating – met heel wat negatieve gevolgen. Dat heeft ons heel wat discussies opgeleverd. Vandaar onze keuze voor verstandig groen en dierenwelzijn. We moeten de negatieve effecten van een verstrenging van de wetgeving altijd goed afwegen tegenover de baten.

Wat de producten betreft die worden ingevoerd uit andere landen, moet rekening worden gehouden met de volksgezondheid en het dierenwelzijn. We moeten daar nauwlettend op toezien. Wij kunnen niet het dierenwelzijn en de volksgezondheid verdedigen en vervolgens geen enkel probleem hebben om goedkopere dierenproducten uit het buitenland aan te kopen die niet volgens onze normen zijn geproduceerd.

Mijnheer Vanlerberghe, het is evident dat in een ruimer verband ook mensenrechten en dergelijke daarin moeten worden opgenomen. Ook dat is een zorg waar we de nodige inspanningen voor leveren.

Het handelsakkoord tussen de EU en Oekraïne is vandaag nog niet formeel ondertekend, en is dus nog niet in werking getreden. Zoals bij elk akkoord zijn er natuurlijk wederzijdse concessies gedaan. Oekraïne is bovendien voor veel landbouwproducten een belangrijke uitvoerbepijning voor Europese producten. Dat moet ook mee in overweging worden genomen in de gedachtegang en de discussies.

We moeten altijd oppassen: aan de kwestie zijn vele kanten. Oekraïne is onder meer voor de gevogeltesector een belangrijke uitvoerbepijning. De EU heeft zowel voor pluimveevlees als voor eieren een positieve handelsbalans met Oekraïne. Het is natuurlijk zo dat de voorwaarden voor de productie in de EU strenger zijn dan in de meeste derde landen. Dat wil ik volledig bijtreden. Dat geldt ook voor de welzijnsvormen in de veeteelt. Deze problematiek is trouwens niet nieuw, maar de leden hebben die terecht aangekaart. Ik betreur dat ook. We moeten daar heel duidelijk in zijn. We mogen het kind niet met het badwater weggooien of een en ander doen verzinken in een oceaan van mensenrechten. Nogmaals, ook dat is heel belangrijk. We moeten dat op de juiste momenten aanklagen en het ook aanpakken.

Dat zijn de zogenaamde ‘non-trade concerns’, die bij diverse gelegenheden en op diverse fora ter discussie zijn gebracht, bijvoorbeeld bij de WTO-onderhandelingen en de besprekingen over het gemeenschappelijk landbouwbeleid, maar jammer genoeg zonder resultaat. Volgens de WTO-regels kan de EU dergelijke productie-eisen immers niet eenzijdig opleggen voor ingevoerde goederen. De WTO kijkt naar het eindproduct en niet naar de productieprocessen. In het kader van de bilaterale onderhandelingen kan er echter wel op worden aangedrongen dat op dat gebied een gemeenschappelijk niveau wordt nagestreefd. Volledig los van een handelsakkoord staat de problematiek van de sanitaire status van die derde landen. Ook dat is een belangrijk element. In het kader van de bewaking van de volks- en diergezondheid moeten zowel de betrokken landen als de bedrijven in kwestie – de slachthuizen, uitsnijderijen enzovoort – door DG SANCO (direction générale de la santé et des consommateurs) van de Europese Commissie voor invoer in de EU worden toegelaten. Voor ons land is het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) de instantie die deelneemt aan de bijeenkomsten van het Standing Committee on the Food Chain and Animal Health (SCFAH), dat daarover beslist. In december jongstleden is daar besloten dat Oekraïne voldoet aan de eisen op het vlak van volks- en diergezondheid en daarom de toelating krijgt om pluimveevlees en eiproducten voor verwerking in de EU binnen te brengen.

Voorzitter, de gevoeligheid voor deze problematiek is zeer terecht en kan niet groot genoeg zijn. In de praktijk wordt natuurlijk altijd onderhandeld met Oekraïne met de nuances die eigen zijn aan het dossier. Ik ben een groot voorstander van een verstandig beleid ter zake in België en Vlaanderen, maar we moeten ook de nodige strengheid aan de dag leggen als het gaat over het toelaten van producten van derde landen die niet aan een aantal minimumvereisten voldoen.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Samen met ons pleit u ervoor dat men ginds zou produceren onder dezelfde productievoorwaarden, zodat er geen concurrentievervalsing ontstaat. Blijkbaar is er dus echter een comité dat een gunstig advies heeft gegeven voor de invoer van kippen en eieren. Betekent dit dat dit

Europees nog op een of ander niveau moet worden geformaliseerd? Welke stappen moeten er nu in dit dossier worden gezet opdat Oekraïne daadwerkelijk zou kunnen invoeren in Europa? Welke middelen heeft Vlaanderen of heeft de Europese Landbouwwraad om daar toch nog een aantal kanttekeningen bij te maken?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, ik dank u uiteraard voor uw antwoord. Het is goed heel deze problematiek even in een ruimere context te plaatsen, zoals meerdere collega's dat ook al hebben gedaan. Toch blijf ik veel begrip hebben voor de frustraties in de sector, die heel zwaar heeft geïnvesteerd en dan merkt dat onze economische mechanismen desalniettemin toelaten dat er – vanuit hun oogpunt bekeken – toch wel concurrentievervalsing is. We worden immers beconcurrerd met producten die niet aan dezelfde standaardvereisten voldoen. Ik hoop dat men dit blijvend op de Europese agenda plaatst, zodat er voor onze pluimveehouders sprake kan zijn van meer rechtvaardigheid.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, ik wil mijn betoog nog even verduidelijken, zodat er geen misverstanden over ontstaan. Minister-president, u hebt het gehad over verstandig groen en verstandig omgaan met dierenwelzijn. U bedoelde daarmee dat we niet de beste van de klas hoeven te zijn, wars van alle mogelijke negatieve economische effecten. Ik ben het daar volledig mee eens. Dat lijkt me een zeer goede houding, waarbij men de kerk in het midden probeert te houden: men is niet blind voor een aantal verzuchtingen qua leefmilieukwaliteit en dierenwelzijn, maar weegt die op een verstandige manier af tegenover een aantal economische belangen. Mocht daar onduidelijkheid over ontstaan zijn, wil ik dat bij dezen rechtzetten.

Het was evenmin mijn bedoeling om deze discussie te verdrinken in een breder debat over mondialisering, mensenrechten en sociale rechten. Integendeel, ik ben het er volledig mee eens dat Vlaanderen blijvend moet inzetten op het verhogen van de normen in de derde landen. Als we de druk kunnen verhogen waardoor productieomstandigheden op een wat meer vergelijkbaar niveau als bij ons komen, dan hebben we goed werk geleverd.

Ik heb vooral naar het bredere mondialiseringsdebat verwezen omdat een aantal mensen in dit parlement – maar dat geldt ook voor Europa – de vrije markt geregeld als heilige markt bestempelen. Dit is nu net een mooi voorbeeld dat aangeeft dat een volledig vrije markt zonder enige correctie, hetzij een sociale correctie, hetzij een correctie op het vlak van productieomstandigheden inzake dierenwelzijn, nergens toe leidt in deze gemondialiseerde wereld.

De discussie over hoe we sociale thema's inbrengen, naast de heilige graal van de vrije markt, verdient mijns inziens evenveel aandacht.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik wil even reageren op een aantal uitspraken. Wat betreft de mondialisering en internationalisering, zou het inderdaad kunnen dat er problemen zijn met betrekking tot de import en export, maar niemand in deze commissie zal het eens zijn met de insinuatie dat export en import over de hele wereld zomaar kan gebeuren. Iedereen weet dat een dergelijke markt voor een groot stuk ook begeleid moet worden. Er moeten maatregelen genomen worden om bepaalde uitpattingen te vermijden.

We mogen ook niet vergeten dat het vaak over bilaterale overeenkomsten gaat. Die kunnen soms heel belangrijk zijn voor onze economie, op alle vlakken. De grote economisten zijn allemaal voorstander van een grotere mondialisering, wellicht met beperkingen, omdat dat voor elk land een meerwaarde met zich meebrengt. Men kan nu eenmaal in het ene land bepaalde dingen soms beter doen dan in een ander. Die meerwaarde geldt dan zowel voor de bevolking als voor de bedrijven.

We moeten niet terugkeren naar een beschermde markt, waar we helemaal alleen zitten. Dan zouden we heel wat van onze rijkdom verliezen.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: De minister-president heeft er al op gewezen dat er binnen de WTO afspraken zijn gemaakt. Er zijn ook bilaterale afspraken gemaakt. Binnen Europa en in Vlaanderen hechten wij ook veel belang aan zaken zoals dierenwelzijn en sociale aspecten, en dat wordt ook maatschappelijk heel sterk gedragen. Die punten moeten dus ook echt bewaakt worden. We mogen onze ogen niet sluiten wanneer die zaken elders wel gebeuren.

Het gaat niet alleen om concurrentie, maar ook om dierenwelzijn en sociale aspecten. Het heeft geen zin om hier de strengste normen op te leggen, als men het elders op zijn eigen manier doet. Ik wil u dan ook vragen, minister-president, om daar erg op aan te blijven dringen en die aspecten duidelijk te verdedigen, om dat thema ook binnen Europa nogmaals aan te kaarten en het ook bij de WTO-onderhandelingen telkens opnieuw aan bod te brengen.

De voorzitter: Als ik zie hoeveel aandacht er in deze commissie is voor dierenwelzijn, stel ik voor, minister-president, om dierenwelzijn tijdens de komende periode toe te voegen aan het beleidsdomein Landbouw. (*Gelach*)

Minister-president Kris Peeters: Dat vind ik een sterke opening van dit nieuwe jaar. Dan moeten we daar in de volgende maanden niet meer op terugkomen. (*Gelach*)

Mijnheer Verfaillie, de WTO kijkt naar het eindproduct, en niet naar de productieprocessen. Als het vlees dat uit een bepaald derde land wordt geïmporteerd, oké is, dan is dat voor hen oké. Men gaat niet nakijken in welke omstandigheden die dieren zijn gehouden. Dat is een niet-onbelangrijke beperking van de visie daaromtrent, zeker wanneer men het heeft over die 'non-trade concerns'.

Het Europees comité SCFCAH, waar het FAVV deel van uitmaakt, kijkt specifiek na of er een gevaar is voor de volksgezondheid. Ze gaan na of het vlees met hormonen en andere producten besmet is. De productieomgeving en de productieprocessen worden niet in rekening gebracht. Dat is een niet-onbelangrijke nuance. Zolang men de productieprocessen niet betreft, is het debat over dierenwelzijn niet onmiddellijk aan de orde. Ik wil nog eens onderstrepen dat we het Europees niveau op wereldniveau zullen blijven verdedigen. Europa staat trouwens vrij geïsoleerd. De Europese onderhandelaars leggen er iedere keer de nadruk op, maar de rest van de wereld heeft er op dit moment geen of weinig boodschap aan.

Bij de 'gold plating' – in België en Vlaanderen gaan we zeer – moeten telkens de kosten versus de baten worden afgewogen. Wat brengt het maatschappelijk op om verdere stappen in dierenwelzijn te zetten? Dat heeft zeker een toegevoegde waarde, maar het heeft ook nadelen op Europees en op wereldvlak. We moeten het dierenwelzijn in de landbouwsector, met alle aspecten daaraan verbonden, verstandig benaderen. Vanuit die invalshoek zullen we dit dossier verder bewaken, bepleiten en er eventueel op terugkomen, met uitzondering van de discussie over de bevoegdheid voor dierenwelzijn.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

– *De heer Jos De Meyer, voorzitter, treedt op als voorzitter.*

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de zorgwekkende crisistoestand in de landbouw - 518 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, u hebt daarstraks een schot voor de boeg gegeven door te wensen dat de economische situatie van de landbouw wat rooskleuriger zou worden.

Minister-president, ik weet dat we ook hier te maken hebben met een mondiale context en dat de prijzen op mondiaal niveau worden bepaald. U bent enkel bevoegd voor een aantal randvoorwaarden en u kunt niet interveniëren in de prijzenproblematiek. Dat sluit niet uit dat het ene onheilspellende bericht na het andere uit de landbouwsector op ons af komt. De pluimveesector kreunt onder de hoge voeder- en brandstofprijzen en moet puzzelen om uit de kosten te komen. Het aanbod in België en de buurlanden is groot, wat een daling in de prijs veroorzaakt. De melkveehouders betoogden eind november in Brussel. Ze klagen over de te lage melkprijs. De productieprijs ligt momenteel hoger dan de prijs die boeren krijgen voor hun melk. De gemiddelde varkensprijs daalt opnieuw. Blijkbaar loopt het marktmechanisme – dat hebben we de voorbije jaren al heel vaak besproken – in de varkenssector nog steeds stroef. De vraag naar vlees stijgt, maar de varkensprijs stijgt niet evenredig mee. De varkenshouders moeten produceren zonder een vergoeding voor hun arbeid en de hoge voederkosten kunnen niet doorgerekend worden in de verkoopprijs. Ze blijven verstoken van een deel in de winst, die verder in de keten wordt opgestreken. Daarnaast zijn er ook nog een aantal voorwaarden die grootwarenhuizen en grote distributieketens opleggen, wat ook kostprijsverhogend werkt.

De situatie is dus allesbehalve rooskleurig. Er dreigt stilaan een tsunami van faillissementen te komen. Het is gevaarlijk om die woorden vandaag uit te spreken, maar ik denk dat we in een neerwaartse spiraal zitten en dat het niet eenvoudig wordt om die te doorbreken. Ik heb in mijn inleiding al gezegd dat u vrij beperkt bent in de mogelijkheden die u hebt. Minister-president, ziet u andere oplossingen om uit deze crisis te komen? Ziet u een mogelijkheid om in de landbouwsector een doorrekenmechanisme in te voeren? Vanuit diverse hoeken komen er immers geluiden dat er problemen zijn bij de prijsvorming.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Voorzitter, minister-president, ik heb begrepen dat recent overleg tussen het Agrofront, Comeos (Belgische federatie voor de handel) en de Federale Overheidsdienst (FOD) Economie zou leiden tot een nieuwe index – een beetje naar Frans voorbeeld – waarbij op een betere manier stijgende productieprijsen zouden worden doorgerekend.

Ik denk dat dat perfect aansluit bij de vraag van de heer Verfaillie. Hebt u zicht op de stand van zaken over die nieuwe prijsindex? Is het de bedoeling dat een dergelijke index in de toekomst – nu zou het enkel over rundvlees gaan – wordt uitgewerkt voor de andere landbouwsectoren die met deze problematiek kampen?

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Minister-president, we hebben deze vraag hier al vaker gesteld. Toen ik een aantal maanden geleden die vraag stelde, kreeg ik nogal wat tegenkanting van de heer Verfaillie omdat ik naar een doorrekenmechanisme durfde te vragen. Nu stelt hij die vraag zelf. De heer Verfaillie geeft ook de indruk dat u weinig aandacht besteedt aan het marktmechanisme. Ik vind het een beetje raar dat die vraag hier vandaag wordt gesteld.

Minister-president, de vorige jaren en maanden is hier meermaals gezegd dat de federale minister te weinig doet voor het markt- en prijsmechanisme. Ik wil dan ook vragen of u bereid bent om contact te nemen met minister Vande Lanotte die verantwoordelijk is voor de prijzen en het prijsmechanisme, om hem op de hoogte te brengen van het probleem en te proberen samen met hem een oplossing te vinden voor het marktmechanisme binnen de landbouw. De varkenskwekers zitten al jaren in de problemen. Het is niet eenvoudig, maar we moeten toch proberen een oplossing te vinden voor die bedrijven.

De heer Jos De Meyer: Minister-president, ik wil ingaan op een specifiek punt, met name de aanhoudende crisis in de zeugenhouderij die veel zwaarder wordt getroffen dan de varkenssector in het algemeen. Veel bedrijfsleiders in deze sector zouden graag

overschakelen naar meer gesloten bedrijven, maar die omschakeling zou worden bemoeilijkt door de nieuwe omzendbrief in verband met geurhinder, zelfs indien men niet wenst uit te breiden inzake nutriënten. Ik wil specifiek aandacht vragen voor deze situatie.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer De Meyer, we zullen rekening houden met uw opmerking.

Mijnheer Verfaillie, u hebt zich heel genuanceerd uitgesproken over de situatie in de landbouwsector. Het is juist dat die nog altijd heel delicaat en moeilijk is. In sommige deelsectoren is de prijsvorming een belangrijke problematiek. Vooral de sterk gestegen prijzen van grondstoffen en energie blijven parten spelen. Toch wil ik ook een aantal indicatoren onder de aandacht brengen. Zo heeft het landbouwinkomen zich in 2012 grotendeels kunnen herstellen. De stijging van het landbouwinkomen was in Vlaanderen en België het grootst van alle EU-landen. Het gaat over een stijging van 47 procent. 2011 was natuurlijk wel een echt rampjaar. Blijkbaar kunnen wij heel diep gaan wanneer het moeilijk is, maar kunnen wij ons ook heel snel herstellen.

Bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds worden er niet meer stopzettingen aangemeld dan in een 'normaal' jaar. Ook de aanmeldingen bij Boeren op een Kruispunt zijn de afgelopen maanden niet gestegen. Ze zijn er wel, maar er heeft zich de afgelopen maanden zeker geen piek voorgedaan.

Tot slot is ook de conjunctuurbarometer in de landbouwsector opnieuw positief. Hij heeft het hoogste niveau bereikt in anderhalf jaar. Dat bewijst dat heel wat bedrijven opnieuw met meer vertrouwen naar de toekomst kijken. Dat uit zich ook in het investeringsgedrag in de sector dat op een hoog peil blijft.

Ik wil de moeilijke situatie niet goedpraten, maar ik vind wel dat er een volledig beeld moet zijn. In dat beeld moeten een aantal indicatoren worden opgenomen die ik zonet heb geschetst. De mogelijkheden voor een rechtstreekse interventie in het marktgebeuren zijn, zoals u weet, beperkt en moeten bovendien ook sporen met de Europese regelgeving. Ik vind dat de sector met alle elementen het best zelf tot akkoorden komt. Mijnheer Vanlerberghe, ik ben niet op de hoogte van een verregaande consensus over de prijsindex. Laten we hopen dat wat u zegt, ook werkelijkheid wordt. Zelf zal ik daar echter niet verder over communiceren. Dat moeten ze dan zelf doen, als ze daarover een akkoord bereiken. Het lijkt me echter goed dat men zelf de koe bij de horens vat.

U weet dat men Europees momenteel in voldoende middelen blijft voorzien, zowel in pijler I als in pijler II, om de bedrijven crisisbestendiger te maken. Europa is daar dus mee bezig. We hebben het daar in deze commissie ook al meermaals over gehad. In de ontwerp teksten van de Europese Commissie voor het gemeenschappelijke landbouwbeleid na 2014 zijn een aantal (crisis)maatregelen opgenomen, zowel in de eerste als in de tweede pijler. U weet dat de besprekingen daarover nog volop aan de gang zijn en dat in de komende weken amendementen van het Europees Parlement worden verwacht. Het is mijn bedoeling om deze instrumenten zo optimaal mogelijk en voor alle landbouwsectoren te kunnen inzetten. Bovendien moeten we een aantal afspraken die werden gemaakt in het kader van het zuivelpakket, ook toepasbaar maken voor andere sectoren.

Buiten de marktinterventie en/of de steun voor private opslag beschikt de overheid echter nog maar over weinig mechanismen om in te grijpen op het prijsniveau en eventuele marges. Het is meer dan ooit aan de producenten en aan de marktdeelnemers om zelf hun verantwoordelijkheid te nemen en actie te nemen. We hebben het hier ook al gehad over de oprichting van producentenorganisaties en brancheorganisaties. Die moet zo spoedig mogelijk kunnen gebeuren. Onze diensten werken proactief een wettelijk kader uit ter zake. U weet dat voor het kerstreces een eerste erkenning is toegekend aan een producentenorganisatie. We zijn daar zelf dus ook zeer intensief mee bezig.

Transparantie is een belangrijk element om bij te dragen tot faire prijzen voor de producenten. Daarmee trap ik natuurlijk een open deur in. Om daaraan bij te dragen zijn er een aantal initiatieven genomen. Ik verwijs naar het aanbod van prijs- en marktinformatie op de website van het Departement Landbouw en Visserij, dat nog stelselmatig wordt uitgebreid. Er is het project waarbij varkenshouders op de termijnmarkt werken. Er is de uitbreiding van de gegevensverstrekking over de karkaskwaliteit bij geslachte varkens en runderen. Dat zijn enkele voorbeelden. Ik zeg niet dat met deze maatregelen alle problemen zijn opgelost, maar het lijken me stappen in de goede richting.

Daarnaast stellen we tussen gelijkaardige bedrijven in eenzelfde sector een zeer grote variabiliteit qua inkomen vast. Er zijn de diverse sectoren, zoals akkerbouw, veeteelt of de varkenssector, maar zelfs binnen die sectoren zijn er grote verschillen tussen bedrijven. Als we deze problematiek van zeer nabij bekijken, krijgen we dus een zeer genuanceerd beeld.

De afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling maakt jaarlijks een voorlichtingsplan op, gebaseerd op enerzijds het beleidsplan en anderzijds de sectorspecifieke situatie en de actuele tendensen. Een voorbeeld is dat van de studiedagen die zijn georganiseerd in de rundveesector en die me zeer waardevol lijken, zoals die getiteld 'Kosten bewaken is toekomst bewaren', 'Melkveehouderij: ken uw beperkingen en grijp uw kansen' en 'Keuzes maken bij schommelende melkprijzen!' Dat zijn maar enkele voorbeelden die ik hier even onder uw aandacht wil brengen. Naast die talrijke studiedagen zijn er ook technische brochures die ter beschikking staan van de land- en tuinbouwer en hem helpen om zijn bedrijf professioneel te managen. U kent brochures als 'Inkomensverschillen op melkveebedrijven - verklarende parameters' en 'Ruwvoedermelkproductie en zijn economische impact'.

De land- en tuinbouwer wordt tevens uitgenodigd om demonstratieprojecten van nabij te volgen, via studie- en demodagen. Voorbeelden van thema's die de actieve landbouwer wijzen op nieuwe mogelijkheden op het vlak van bedrijfsmanagement, duurzame praktijken en technieken zijn 'Gezondheidszorg en bedrijfsmanagement' en 'Interpretatie van kengetallen in de veehouderij'.

De varkenssector hebben we in deze commissie ook al uitgebreid besproken. De heer De Meyer heeft daarnet uitdrukkelijk een specifiek probleem aangehaald. Iedereen kent het Vlaamse actieplan. We zijn toch al zeer ver gevorderd met het uitvoeren van al die acties. Gezien de structureel hoge voederkosten is er steeds meer nood aan praktijkonderzoek in daarvoor geschikte infrastructuur. Zoals u ook hebt kunnen lezen, heb ik voor het kerstreces 2 miljoen euro uitgetrokken voor het Proefbedrijf Pluimveehouderij in Geel, en voor het Houtlands Instituut voor Onderwijstechnologie in Torhout, dat laatste voor de varkenssector.

De crisis is dus nog altijd heel duidelijk aanwezig, niet alleen in heel de economie, maar natuurlijk ook in de landbouwsector, maar wie wat nader kijkt, ziet een genuanceerd beeld, dat ook niet echt rampzalig is. Hopelijk ontwikkelt dat zich ook in 2013 in de goede zin. Er zijn een aantal initiatieven. Terecht is hier gewezen op heel de problematiek van de prijsvorming. Mijnheer Callens, we zullen daar met minister Vande Lanotte de nodige aandacht aan blijven besteden. We zullen hem er ook op wijzen dat we veel verwachten van de federale overheid, gezien de bevoegdheden die daar alsnog zijn. Mijnheer Vanlerberghe, als de sector ter zake zelf stappen zet, dan kan ik dat alleen maar toejuichen, maar zoals steeds in het leven moet men het vel niet verkopen voor men de beer heeft geschoten.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Ik dank de minister voor zijn antwoord.

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Ik wil nog even terugkomen op de prijsindex. Het is niet zo dat ik dat via een of andere gunstige wind verkregen heb. Het verwondert mij een beetje dat u niet op de hoogte bent, minister-president. Misschien komt dat door het kerstreces. Ik heb het

gewoon gelezen op de website van het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT): “In de zoektocht naar een oplossing bereikten de landbouworganisaties van het Agrofront en de supermarkten verenigd in Comeos een akkoord over een prijsindex naar Frans voorbeeld. Deze index, opgemaakt door de FOD Economie, zal de evolutie van de voederkosten en de verkoopprijzen van kwaliteitsrundvlees weergeven. In de loop van januari zal deze index voor het eerst gepubliceerd worden. Uit de mededeling van het Agrofront blijkt dat de landbouwsector rekent op betere rundveeprijzen als concreet gevolg van de index.”

Ik veronderstel dat toch daar iets van aan is. Ik herhaal mijn vraag in hoeverre u wilt ondersteunen dat er in de sector van bijvoorbeeld het varkensvlees een dergelijke index zou worden opgemaakt.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik zal het nog even nakijken, mijnheer Vanlerberghe. Als ik u goed beluisterd heb, gaat het om het opvolgen van de prijsevolutie. Uit uw eerste betoog had ik begrepen dat de index zou zijn aangepast. Dat is natuurlijk iets om ‘u’ tegen te zeggen. Ik zal het in elk geval nakijken. Ik heb trouwens geen kerstreces gehad, mijnheer Vanlerberghe, dus daar kan het niet aan liggen. Mijn medewerkers wel natuurlijk. (*Gelach*)

Met het opvolgen op zich is niets mis. Dat is ook geen schokkend nieuws. De wijziging van de index is iets anders. Mocht dat het geval zijn, zou dat een goede zaak zijn.

De heer Jos De Meyer: Ik mag ervan uitgaan, minister-president, dat uw kabinet mij verder informeert over het specifieke probleem dat ik heb aangekaart?

Minister-president Kris Peeters: Zeer zeker.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■